

พฤติกรรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมพื้นฟูของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูเพื่อเลิกยาเสพติด

ผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมพื้นฟูของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู แบ่งเป็นประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

● ความพึงพอใจ และความสมัครใจต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมพื้นฟู

จากการสนทนากลุ่มกับสมาชิกในระดับนี้เกี่ยวกับความพึงพอใจ และความสมัครใจต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมพื้นฟูต่าง ๆ ของสมาชิก พบว่า สมาชิกทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกันในประเด็นดังกล่าว โดยสมาชิกส่วนใหญ่ระบุว่า... ในช่วงระยะแรกๆ ที่เข้ามาฟื้นฟูในบ้านพิชิตใจแห่งนี้นั้น สมาชิกแต่ละคน จะไม่มีความพึงพอใจ และสมัครใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมพื้นฟูเท่าไรนัก ทั้งนี้สืบเนื่องจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ความเกียจคร้าน ซึ่งสมาชิกได้เปิดเผยว่า... คนติดยาเสพติดโดยทั่วไปจะมีลักษณะนิสัยที่เกียจคร้าน ไม่อยากจะทำสิ่งใดเป็นชิ้นเป็นอัน ใช้ชีวิตเรื่อยเปื่อยไปวันๆ อยากจะทำอะไรก็ทำ ไม่อยากทำก็ไม่ทำ ประกอบกับการมีนิสัยที่ชอบเก็บตัว ไม่ชอบสูงลิง หรือเบียดเบียนตัวเองกับผู้อื่น ดังนั้นสมาชิกส่วนใหญ่จึงไม่ค่อยมีความพึงพอใจ และสมัครใจที่จะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมพื้นฟูต่าง ๆ อีกส่วนหนึ่งมีปัจจัยมาจากความไม่ไว้วางใจเจ้าหน้าที่ โดยสมาชิกที่เพิ่งเข้ามาใหม่ ๆ มักจะมีความระแวงระวัง และระแวง ไม่เชื่อถือผู้อื่น ซึ่งสมาชิกบางคนกล่าวว่า... เมื่อก่อนจะมีความคิดว่าเจ้าหน้าที่ เป็นใครจึงต้องบอกคำสั่ง บอกให้ทำอย่างโน้นอย่างนี้ และทำไมจะต้องทำตาม แม้กระทั่งพ่อแม่สั่งตัวของตัวเองยังไม่เคยทำ ฉะนั้นความไม่เชื่อถือ ไม่ศรัทธากับเจ้าหน้าที่ ในช่วงแรกนั้น จึงเป็นช่องทางให้สมาชิกรู้สึกไม่เต็มใจ / สมัครใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมพื้นฟูเท่าที่ควร และอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งส่งผลให้สมาชิกไม่พึงพอใจในการมีส่วนร่วมนั้นก็คือ การมองไม่เห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำกิจกรรม เนื่องจากสมาชิกไม่มีความตั้งใจจะเลิกยาเสพติดในช่วงแรกๆ อย่างจริงจัง จึงไม่อยากทำกิจกรรมใด ๆ อีกทั้งกิจวัตร หรือกิจกรรมที่จะต้องทำบางอย่างก็เคร่งครัดพอสมควร เช่น สมาชิกส่วนใหญ่กล่าวว่า... เมื่อก่อนเป็นคนทีเกียจคร้านมาก นอนตื่นสาย แต่เมื่อมาอยู่ที่นี้ต้องตื่นนอนตั้งแต่เช้าทุกวันเป็นกิจวัตร และการตื่นนอน 6 โมงเช้า หรือตี 4 เพื่อไปทำกิจกรรมอื่น ๆ จึงเป็นสิ่งที่ตนเองไม่ชอบ และไม่อยากทำ อีกทั้งกิจกรรมบางอย่างก็มีความยากลำบาก เช่น การทำงานเกษตร ต้องทำงานหนัก อากาศร้อน เมื่อรู้สึกเหนื่อยก็ไม่อยากจะทำ และไม่ให้ความร่วมมือ เพราะธรรมชาติของคนติดยาเสพติดจะไม่ชอบทำงานอยู่แล้ว และการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างความเข้าใจ (Encounter Group) กับสมาชิกคนอื่น ถ้ามีใครมาว่ากล่าว ตักเตือน หรือตำหนิ สมาชิกจะรู้สึกไม่ชอบ และต่อต้านอยู่ในใจ รวมไปถึงการทำกิจกรรมปลีกย่อยต่าง ๆ ถ้าสมาชิกเห็นว่า เป็นเรื่องเคร่งครัดเกินไป มองไม่เห็นผลดีที่จะได้รับ จะเกิดความรู้สึกไม่สมัครใจที่จะทำ ตัวอย่างเช่น การตั้งผักกูดที่นอนให้ตั้ง และเช็ดตู้ เป็นประจำทุกวัน สมาชิกคนหนึ่งได้กล่าวว่า... ตนเองรู้สึกไม่ชอบ เพราะเป็นเรื่อง

ที่จุกจิกจนเกินไป อย่างเช่นการดึงผ้าปูที่นอนให้ตึงนั้น ก็เป็นเรื่องจุกจิก แต่ยังสามารถพอทำได้ ส่วนการเช็ดตู้ นั้น ตนเองยังรู้สึกสงสัยว่าทำไมจึงต้องเช็ดทุกวัน ทั้งที่ตู้ ไม่ได้สกปรก ถึงกับต้องลงมือเช็ดเป็นประจำ จึงเป็นสิ่งที่ตนเองรับไม่ได้ เมื่อไม่มองเห็นถึงประโยชน์ ก็ไม่อยากจะทำ แต่เป็นกฎ ระเบียบของบ้านฯ จะต้องฝืนทำไปในแต่ละวัน ดังนั้นสมาชิกในระยะแรก ๆ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ จึงไม่ได้มากจากความรู้สึกพอใจ และสมัครใจแต่อย่างใด ทำแบบซังกะตาย และคิดว่า... โทษๆ มาที่นี้แล้ว เขาให้ทำก็ต้องทำ รวมทั้งกลุ่มจะเป็นสิ่งที่คอยบีบบังคับให้ทุกคนต้องมีส่วนร่วมไปด้วย เพราะถ้าหากไม่ทำตามกัน จะทำให้ตัวเองกลายเป็นคนแปลกแยกไปจากกลุ่ม

ต่อมาเมื่อสมาชิกได้ใช้เวลาในการปรับตัวฟื้นฟูไปสู่ระยะหนึ่ง จึงเริ่มเกิดการยอมรับ มองเห็นและเข้าใจถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำกิจกรรมฟื้นฟูต่าง ๆ จากนั้นความพึงพอใจ และความสมัครใจต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมจึงค่อย ๆ เกิดขึ้น ซึ่งแต่ละคนอาจใช้เวลาในการปรับตัวที่แตกต่างกันไป บางคนใช้เวลา 1 เดือน หรือ 2-3 เดือน หรืออาจใช้เวลานานกว่านั้น และในที่สุดสมาชิกแทบจะทุกคนรู้สึกสมัครใจในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเต็มที่ เนื่องจากมีความเข้าใจมากขึ้น โดยสมาชิกได้ระบุว่า... การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมฟื้นฟูนั้นๆ จะส่งผลดีต่อตนเองหลาย ๆ ประการ เช่น ทำให้มีสุขภาพที่แข็งแรงขึ้น เพราะได้ออกกำลังกายในการทำงาน ทั้งที่มานานต่าง ๆ การรู้จักดูแล รักษาทำความสะอาดให้กับตัวเอง จะทำให้หน้าตา เนื้อตัวสะอาด สะอาด รู้สึกสดชื่น แจ่มใส รวมไปถึงการดูแลรักษาของใช้ และสิ่งของรอบตัวสมาชิกด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ทำให้มีความรู้สึกมั่นใจในตัวเองมากขึ้น จากการที่ได้เปิดเผยตัวเองกับผู้อื่น และรู้จักตัวเองมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ได้เรียนรู้คนรอบข้างไปด้วย และสำหรับในเรื่องการเลิกยาเสพติดนั้น สมาชิกมีความเชื่อมั่นมากขึ้นว่า... การมีส่วนร่วม และทำกิจกรรมฟื้นฟูของที่นี่ จะสามารถช่วยให้ตนเองหลุดพ้นจากยาเสพติดได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะมีวิธีการที่เหมาะสม และสร้างประโยชน์ให้กับสมาชิกได้อย่างมากมาย ตลอดจนได้มองเห็นว่าการร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ จะทำให้ได้รับสิ่งดีๆ กลับคืนมา รวมทั้งเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีของตัวเองมากขึ้น

ฉะนั้น เมื่อสมาชิกแต่ละคนมีความพึงพอใจ และความสมัครใจต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมฟื้นฟูอย่างเต็มที่แล้ว จึงส่งผลให้สมาชิกร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างจริงจัง จากการเกียจคร้าน เปลี่ยนเป็นความขยันขันแข็งมากขึ้น เป็นคนชอบเก็บตัว จะเปิดเผยตัวเองมากขึ้น จากที่เคยไม่กล้า ทำให้กล้าแสดงออก และสามารถเสนอความคิดเห็นในสิ่งต่าง ๆ ให้กับส่วนร่วมได้เป็นอย่างดี โดยสมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า... จากเดิมนั้นเป็นคนทีกลัว และไม่กล้าแสดงความคิดเห็นใดๆ แต่ตอนนี้เมื่อได้เข้ากลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ ก็จะต้องยกมือเพื่อขอพูดเสนอด้วยทุกครั้ง บางคนกล่าวว่า... ปัจจุบันนี้เมื่อเวลาจะทำงาน จะสามารถลงมือทำได้เอง โดยไม่ต้องมีคนมากคอยบอก หรือเตือน และเมื่อทำสิ่งใดก็ตาม จะพยายามทำให้เสร็จไป ไม่ทำครึ่งๆ กลางๆ จนทำให้กลายเป็นนิสัยใหม่ที่ดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้เมื่อก่อนจะไม่เคยได้สัมผัส และเมื่อทำได้จึงรู้สึกภูมิใจ

การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาต่างๆ จากกิจกรรมฟื้นฟู

ในการค้นหาปัญหาต่างๆ จากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมฟื้นฟูของสมาชิกนั้น พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่จะยังคงค้นหาปัญหาไม่พบในช่วงระยะแรก ๆ เนื่องจากการไม่เปิดตัว เปิดใจ ไม่ยอมรับความเป็นจริงโดยเฉพาะปัญหาของตัวเอง ซึ่งสมาชิกบางคนกล่าวว่า... “ความจริง” เป็นสิ่งที่เจ็บปวด เพราะคิดว่าถ้าต้องยอมรับในสิ่งที่ถูกต้อง ในขณะที่เราประพฤติดังนั้นไม่เหมาะสม จะสามารถทำให้ตัวเองเจ็บ และเศร้าได้ และเมื่อก่อนนั้นถ้าตัวเองทำผิด หรือมีปัญหาเกิดขึ้นกับตัวเอง ก็อาจจะยอมรับบ้าง แต่จะเป็นการยอมรับแบบกึ่งๆ ไม่เต็มร้อย และจะแบ่งปันความผิดให้กับคนอื่นด้วย คือ ถ้าตัวเองทำผิด มีพฤติกรรมที่ไม่ดีในส่วนนี้ จะมองว่าคนอื่นไม่ดีด้วย จะโทษ และโยนปัญหาให้กับคนอื่นว่า... เป็นเพราะเขาไม่ดี เราจึงไม่ดีไปด้วย แต่เมื่อมาอยู่ที่นี้ ระบบของบ้านพิชิตใจจะทำให้สมาชิกสามารถเปลี่ยนแปลงตัวเองไปในทิศทางที่ดีขึ้น กล้ายอมรับ และเผชิญกับปัญหาได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า... ในกิจกรรมฟื้นฟูต่าง ๆ สามารถช่วยให้สมาชิกแต่ละคนได้มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะเกี่ยวกับปัญหาของตัวเอง และสามารถค้นหาได้มาก **ตัวอย่างเช่น** กิจกรรมในกลุ่มปรับความเข้าใจ (Encounter Group) จะมีการพูดคุย และเปลี่ยนจุดดี จุดเสีย ของสมาชิกแต่ละคน ซึ่งในบางครั้งสมาชิกไม่สามารถที่จะมองเห็นปัญหาของตัวเองได้ทุกอย่าง หรือมองพฤติกรรมของตัวเองไม่ออก แต่เพื่อน ๆ จะสามารถมองเห็น และพวกเขาจะชี้แจงให้กับสมาชิก และช่วยกันหาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ช่วยกันค้นหาปัญหาซึ่งกันและกัน สลับกันไป ทั้งนี้การที่สมาชิกได้มีโอกาสอยู่ในสังคมแบบนี้ ซึ่งเป็นชุมชนบำบัด ถ้าใครมีพฤติกรรมต่ำกว่าระดับที่เหมาะสม จะต้องช่วยกันดึงขึ้นมา และในกรณีที่คนอื่นได้ชักเตือนถึงปัญหาของสมาชิกแล้ว ถ้าหากสมาชิกไม่ฟัง ไม่ยอมรับที่จะปรับปรุงแก้ไข ยังคงดื้อรั้นต่อไป ก็จะมีวิธีแก้ปัญหาโดยการจัดกลุ่ม Hair Cut ซึ่งจะสามารถช่วยได้ หากสมาชิกแก้ไขปัญหากด้วยตัวเองไม่ได้ โดยสมาชิกผู้ที่ได้รับการชักเตือน จะต้องรับฟังจากเจ้าหน้าที่ และรุ่นพี่เพียงอย่างเดียว ไม่มีใครโต้เถียงใด ๆ ทั้งสิ้น ทั้งนี้เพื่อฝึกการรับฟัง ความอดทน อดกลั้น และการยอมรับ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป

ในการค้นหาปัญหานั้น สมาชิกส่วนใหญ่ระบุว่า... ตั้งแต่ได้เข้ามารับการบำบัดฟื้นฟูที่นี่ สมาชิกแต่ละคนจะต้องค้นหาตัวเองอยู่ตลอดเวลา มองจุดดี จุดเสียของตนเองเป็นอันดับแรก **ตัวอย่างเช่น** ในเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติด แต่แต่ละคนจะต้องค้นหาปัญหาของตัวเองว่า... เป็นเพราะสาเหตุใดจึงต้องติดยาเสพติด และจะต้องกลับไปเสพซ้ำแล้วซ้ำอีก พิจารณาว่าปัญหาของตัวเองคืออะไร อาจจะเนื่องมาจากเป็นคนที่เป็นคนขี้เกียจ คิดมาก ขอบประขาศบประชัน ใจน้อย ใจอ่อน ไม่เห็นคุณค่าของตัวเอง ไม่มีความมั่นใจ และมีภาวะมีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว และครอบครัว ดังนั้นสมาชิกจะสามารถค้นหาปัญหาของตัวเอง ทั้งจากการมองค้นหาด้วยตัวเอง และจากการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้สมาชิกค้นหาปัญหาได้ง่าย และมีความชัดเจนกับปัญหาต่างๆ มากขึ้น

● การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาต่าง ๆ จากกิจกรรมฟื้นฟู

จากการที่สมาชิกแต่ละคนสามารถค้นหาปัญหาต่าง ๆ ได้ นั่น จึงนำไปสู่การวิเคราะห์ สาเหตุของ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้น โดยสมาชิกจะรู้ว่า... การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเองนั้น จะทำให้ สามารถรับรู้ได้ว่าตัวเองเป็นอย่างไร มีจุดบกพร่องในส่วนไหนที่จะต้องแก้ไข ปรับปรุง ซึ่งในการวิเคราะห์สาเหตุนี้ สมาชิกส่วนใหญ่จะใช้วิธีการมองอย่างเป็นกลาง ไม่เข้าข้างตัวเอง ถึงแม้ว่ามีปัญหากับผู้อื่น ก็จะต้องมองใน สองด้าน คือ เหตุผลของตัวเอง และผู้อื่น ไม่ยึดเอาเหตุผลของตัวเองเป็นหลัก โดยสมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า... กิจกรรมฟื้นฟูทำให้ตัวเองสามารถค้นหาสาเหตุปัญหาของตัวเองได้ ซึ่งสิ่งที่ค้นพบ คือ การไม่กล้าเผชิญใน เหตุการณ์และเรื่องราวต่าง ๆ การคิดไปเอง กลัวไปก่อน และความไม่เห็นคุณค่าของตัวเอง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้ เกิดปัญหาตามมา ทั้งนี้กิจกรรมกลุ่มจะฝึกให้คิดว่า... สมาชิกสามารถทำสิ่งใดได้ดีที่สุด และรู้สึกภูมิใจกับ สิ่งนั้นๆ ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้สมาชิกได้คิด มองหาศักยภาพให้กับตัวเอง และทำให้ตัวเองมีคุณค่า ส่งผลให้ระบบ ความคิดในการหาสาเหตุเพื่อแก้ไขเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นนั้น ดำเนินไปอย่างเหมาะสม มองหาสาเหตุและแก้ไขอย่าง มั่นใจ ไม่หนีปัญหา ไม่เก็บกด มีวิถีชีวิตที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ เพราะสมาชิกได้สร้างคุณค่าให้กับตัวเอง ไม่มองว่าตัวเองมีไม่ด้อย ตัวอย่างเช่น สมาชิกคนหนึ่งได้กล่าวว่า... เมื่อตัวเองได้คิดย้อนไปในอดีต จะเป็น คนที่ชอบต้นไม้มากเป็นพิเศษจิตใจ เมื่ออยู่บ้านก็จะหยิบเด็ดดอกชบา มาเสียบที่ต้นไม้ในบ้าน 4 - 5 สีรวมกัน บ้างเอียวันหนึ่งได้พาหลานออกไปซื้อสนูกน้ำไปปลา หลานเดินตามหลังมา แล้วมีคนส่งเสียงพูดกับหลานว่า "เดินเร็วๆ สิ เดี่ยวจะเดินตามน้ำธิดาไม่ทันหรอก" ด้วยคำพูดเพียงเท่านั้นที่คนอื่นพูดกระทบความรู้สึก ทำนองว่า เอาดอกไม้หลาย ๆ สีมาเสียบรวมกันเป็นธิดา เมื่อได้ฟังแล้วทำให้ตัวเองรู้สึกไม่ไหวมาก พอกลับมากถึงบ้านก็ยก กระถางต้นไม้โยนทิ้งทันที เพราะด้วยความโกรธ แต่ในขณะนี้ เมื่อได้กลับไปมองถึงเหตุการณ์ในครั้งนั้นแล้วจึง ได้กลับมาคิดว่า.. ทำไมตัวเองรู้สึกแย่มากขนาดนั้น ชาติความมั่นใจ ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่ให้คุณค่า และภูมิใจในตัวเอง จึงทำให้เกิดความรู้สึกเสียใจ และโกรธเคืองตามมา จากนั้นสมาชิกจึงได้พยายามค้นหาสิ่งดี ๆ ที่ทำให้ภูมิใจกับตัวเอง เพื่อเพิ่มความมั่นใจ และการที่เป็นคนใจน้อยจะลดลง เมื่อได้รู้ถึงสาเหตุของปัญหาว่า ตัวเองเป็นคนคิดด้านลบไปก่อน มองคนอื่นในแง่ร้าย ใจร้อน ดังนั้นจะต้องหาทางปรับเปลี่ยนระบบความคิด ไม่ให้กลับไปเป็นอย่างเดิมอีก เช่น คิดว่า... คนอื่นอาจจะพูดคุยหยอกล้อเล่นเท่านั้น ไม่ได้ตั้งใจให้รู้สึกไม่ดี จึงไม่ควรคิดมาก เพราะจะทำให้ไม่สบายใจ

นอกจากนี้สมาชิกส่วนใหญ่ ได้ระบุว่า... การที่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมฟื้นฟูต่าง ๆ จะทำให้สมาชิก แต่ละคนสามารถมองปัญหาได้ลึกซึ้งมากขึ้น เมื่อมีการพูดคุยกันถึงปัญหาต่าง ๆ ในกลุ่ม เช่น กลุ่ม Morning Meeting , กลุ่ม Encounter Group, กลุ่ม Peer Group และอื่นๆ นอกจากการตั้งคำถามว่า " มีปัญหา อะไร " แต่ยังคงถามต่อว่า " เพราะเหตุใดปัญหาจึงเกิดขึ้น " และนี่คือสิ่งที่สะท้อนให้เห็นได้ชัดเจนว่า... ระบบ ของบ้านพิชิตใจนั้น เจ้าหน้าที่ฯ จะสอน แนะนำให้สมาชิกรู้จักคิด ไตร่ตรอง พิจารณาสืบค้นต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ซึ่งไม่ใช่เฉพาะเรื่องปัญหาของตนเองเท่านั้น ถึงแม้ว่าจะเป็นปัญหาของคนอื่นๆ หรือปัญหาส่วนรวม ทุกคนจะ

ต้องช่วยกันคิด และระบบความคิดในลักษณะนี้ก็จะติดตัวสมาชิกแต่ละคนไป ไม่ว่าจะไปอยู่ที่ไหน กับใคร เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น สมาชิกจะนำเอาวิธีคิดในแบบดังกล่าวมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิต และสังคมจริง

● **การมีส่วนร่วมในการค้นหาแนวทางต่าง ๆ ที่นำมาแก้ไขปัญหา และการปฏิบัติตาม จากกิจกรรมฟื้นฟู**

เมื่อสมาชิกส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาแล้ว ได้มีส่วนร่วมในการค้นหาแนวทางต่าง ๆ ที่นำมาแก้ไขปัญหา รวมถึงการมีส่วนร่วมในการประพฤติ ปฏิบัติตามแนวทางการแก้ไขปัญหานั้น ๆ ซึ่งนับได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะขาดไม่ได้ในกิจกรรมฟื้นฟู และจากการสนทนากลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม สมาชิกส่วนใหญ่ระบุว่า... ในการค้นหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหานั้นๆ จะต้องค้นหาให้ตรงกับสิ่งที่ต้องการแก้ไข กล่าวคือ หากพบข้อผิดพลาด ข้อบกพร่อง หรือสาเหตุของปัญหาที่แท้จริงนั้น จะต้องเน้นการแก้ไขในเรื่องนั้นๆ โดยตรง ซึ่งจะทำได้สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง ไม่ต้องกลับไปประสพกับปัญหาเดิมซ้ำ ๆ อีก โดยสมาชิกส่วนใหญ่ได้อธิบายว่า... หากปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น สามารถค้นหาแนวทางในการแก้ไขได้เอง ก็จะคิด ช่วยเหลือตัวเอง และอาจจะคิดค้นหาแนวทางหลาย ๆ อย่างในการแก้ไข จากนั้นจะลองคิดเปรียบเทียบกับผลดี ผลเสีย ของแนวทางต่าง ๆ และสุดท้ายจะเลือกแนวทางที่คิดว่าดีที่สุดมาประพฤติปฏิบัติตามต่อไป แต่หากว่าปัญหามองอย่างที่เกิดขึ้นนั้น ตนเองไม่สามารถที่จะค้นหาแนวทางแก้ไขได้ตามลำพัง จะไปปรึกษากับผู้อื่น เช่น เจ้าหน้าที่ Ex-Staff, รุ่นพี่และเพื่อนๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน ซึ่งในการปรึกษาหารือจะกระทำโดยการพูดคุย หรือกันเป็นการส่วนตัว หรือเป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในกิจกรรมกลุ่มต่าง ๆ ทั้งนี้การพูดคุย และปรึกษากันในกลุ่มจะช่วยให้สมาชิกแต่ละคนได้พูดคุย ใช้ความคิดในการช่วยเหลือกัน ทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน รับรู้ถึงปัญหาร่วมกัน และค้นหาแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้นๆ ได้นอกจากนี้สมาชิกส่วนใหญ่ระบุว่า... จากเมื่อก่อนนั้นตัวเองเคยเป็นคนดีอีร้น ไม่ฟังคนอื่น และไม่ชอบแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น แต่เมื่อได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมฟื้นฟู ได้ซึมซับนำข้อดีต่าง ๆ มาสู่ตนเองได้มากขึ้น จึงทำให้สมาชิกส่วนใหญ่จะมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งที่เกิดขึ้นกับตนเอง ปัญหาของเพื่อน ๆ สมาชิก รวมทั้งปัญหาของบ้านหรือจิตใจ และเมื่อได้รับแนวทางการแก้ไขปัญหามาจากการค้นหาด้วยตัวเอง หรือจากคำแนะนำของผู้อื่น จะนำไปประพฤติ ปฏิบัติตามแนวทางนั้น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อไป ตัวอย่างเช่น สมาชิกคนหนึ่งได้อธิบายว่า... จากเหตุการณ์ที่ตนเองเลิกลาได้ระยะหนึ่งแล้ว แต่ต้องกลับไปใช้ยาเสพติดอีก เนื่องจากความน้อยใจเพื่อนๆ ที่ไม่เห็นความสำคัญของตัวเอง จึงประชดประชันโดยการเสพยา สมาชิกกล่าวว่า... เมื่อรู้ว่าปัญหาของตัวเองคือการใช้ยาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ และรู้ถึงสาเหตุของปัญหานั้นมาจากเป็นคนคิดมาก คิดเล็กคิดน้อย มองในแง่ลบ ทำให้น้อยใจและประชดในที่สุด ดังนั้นจะต้องคิดหาแนวทางแก้ไขปัญหาละเอียดใหม่ เพื่อไม่ให้พลาดซ้ำ โดยจะต้องเปลี่ยนแปลงตนเอง เริ่มต้นจากระบบความคิด ต้องคิดในแง่บวกมากขึ้น ไม่ยึดติดกับความรู้สึกผู้อื่นจนทำให้ตัวเองมีปัญหา รวมทั้งจะต้องแสดงความเข้าใจผู้อื่นด้วยเช่นกัน และหากดำเนินการได้ตามแนวทางแก้ไขนี้ จะทำให้สมาชิกไม่ประสพกับปัญหา และมีความสบายใจมากขึ้น ซึ่งเป็นการค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหให้กับตนเองได้อย่างถูกต้อง

และสมาชิกอีกคนหนึ่งได้ยกตัวอย่างการค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหาของตนเองว่า... เมื่อก่อนนั้นเป็นคนที่มีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวอยู่เสมอ ซึ่งอาจจะเป็นปัญหาจุกจิกทั่วไป ไม่ใช่เรื่องที่สาระสำคัญมากนัก แต่ก็สามารถทำให้มีปากเสียงกับคนอื่น ๆ ได้ และเมื่อได้ลองคิดดู ก็จะพบว่าสาเหตุของปัญหานั้นมาจากตนเองเป็นคนเบื่อง่าย ชอบรำคาญ หงุดหงิดบ่อย และไม่ชอบให้คนอื่นพูดจาหรือแสดงท่าทางที่ไม่ดีด้วย หลังจากเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแล้วกลับพบว่า... ตนเองควรจะแก้ไขปัญหามาโดยการปรับตัวให้ดีขึ้น ซึ่งสมาชิกได้กล่าวถึงสถานการณ์ที่สามารถสังเกตเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของตนเองได้ว่า... ครั้งหนึ่งเมื่อตัวเองได้มีโอกาสกลับไปเยี่ยมบ้าน และได้ออกไปช่วยลุงทำงานข้างนอก เผอิญตัวเองได้ทำเครื่องมือตกปลา ลุงจึงทำสีหน้าไม่พอใจ และต่อว่าในทันที ซึ่งในความเป็นจริงแล้วตัวเองก็มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมของลุง และควรจะโกรธ ถ้าหากเป็นเมื่อก่อนอาจจะรู้สึกแค้นมาก และได้เถียงกลับไปทันทีเช่นกัน แต่เมื่อได้มาฟื้นฟูแล้วทำให้ตัวเองมีความคิดที่ดีมากขึ้น และคิดว่า.. จะโกรธทำไม การที่ลุงทำท่าทางที่ไม่ดี ไม่จำเป็นที่เราจะต้องทำไม่ดีตอบกลับไป ถ้าทำเฉยๆ หนึ่งไว้ จะทำให้เหตุการณ์ต่างๆ ดีขึ้นเอง ไม่เป็นปัญหาทะเลาะเบาะแว้งต่อกัน และคิดว่าเป็นวิธีแก้ไขปัญหาที่ดี ถึงแม้ว่าไม่ได้พูด อธิบายเหตุผลอย่างไรก็ตาม แต่อย่างน้อยก็สามารถทำให้สถานการณ์ไม่แย่งไป และจะคลี่คลายได้เองในภายหลัง ดังจะเห็นได้จากกรณีที่สมาชิกเริ่มเป็นคนคิดเป็น คิดอย่างมีเหตุผล รู้จุดอ่อนของตัวเองว่าเป็นคนหงุดหงิดง่าย เจ้าอารมณ์ จึงได้พยายามหาทางแก้ไขโดยปรับเปลี่ยนตัวเองให้เป็นคนใจเย็นมากขึ้น ก็จะสามารถผ่านพ้นปัญหาที่เกิดขึ้นมาได้

และอีกตัวอย่างหนึ่งซึ่งสมาชิกได้เล่าให้ฟังว่า..... ตนเองเป็นคนที่ได้รับการเอาอกเอาใจจากแม่มาก ซึ่งแม่จะดูแล จัดการความเป็นอยู่ให้เป็นอย่างดี และดูเหมือนว่าแม่จะพอใจ อบอุ่นและมีความสุข เพราะได้รับการปรนนิบัติพิทักษ์จากแม่ แต่จริงๆ แล้วตนเองกลับรู้สึกไม่ชอบ ไม่พอใจ และรู้สึกกระดากอาย เพราะว่าเป็นผู้ชาย ควรจะดูแลตัวเองได้แล้ว โดยไม่ต้องมีใครมาคอยเอาใจใส่ตลอดเวลา คล้ายกับว่าเป็นลูกแห่งติดแม่ และเมื่อก่อนนั้นตนเองจะไม่ชอบลักษณะการแสดงออกของครอบครัวแบบนี้ จึงไม่ยอมเข้าใกล้ ไม่อยากยุ่งเกี่ยวกับแม่ แต่เมื่อได้เข้ามาฟื้นฟู ก็เริ่มที่จะเปลี่ยนแปลงความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมที่มีต่อครอบครัว ตัวอย่างเช่น แม่จะชอบเอาใจ เวลาทานข้าวก็จะถามว่า " ลูกจะกินอะไร จะออกไปซื้อให้ " พอทานข้าวเสร็จจะจัดการเก็บจานให้ และในความรู้สึกของตัวเองนั้น เราคือผู้ใหญ่ ไม่ใช่เด็กๆ ไม่ชอบให้ใครมาไถ่ จึงมีความรู้สึกรำคาญแม่มาก และจะทำเสียงดังใส่ ดัดบดไป อาจจะมีพูดว่า " แม่อย่ายุ่งนะ " รวมทั้งใส่อารมณ์ไปด้วย แต่แม่ไม่เข้าใจ ยังคงทำอย่างเดิมอีก และเมื่อตัวเองได้รับการฝึกฝนจากที่นี่แล้ว ก็จะคิดเปลี่ยนวิธีการเสียใหม่ ถึงแม้ว่าจะได้รับในสิ่งที่เราไม่ชอบ แต่ก็พยายามเข้าใจ เห็นใจแม่มากขึ้น และคิดว่า... แม่ทำอย่างนี้เพราะแม่รักและเป็นห่วง ดังนั้นจึงได้ปรับเปลี่ยนวิธีการพูดกับแม่ และใช้น้ำเสียงที่นุ่มนวลขึ้น เช่น บอกกับแม่ว่า " แม่ดูแลเด็กขนาดนี้ ทำให้รู้สึกไม่ดีเลย คำเป็นผู้ชาย และโตแล้ว ไม่ใช่เด็กนะ คำอยากทำอะไร อยากช่วยเหลือตัวเอง แม่ต้องเข้าใจนะ " เมื่อพูดจบแม่อีกยังคงแสดงสีหน้าน้อยใจ แต่ตัวเองจะเข้าใจว่า...แม่รักเรา จึงได้น้อยใจ ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าตัวเองเริ่มไวต่อความรู้สึกของคนอื่นได้ดีขึ้น สนใจความรู้สึกของคนอื่น ซึ่งเดิมนั้นจะไม่สนใจเลย และเมื่อเห็นแม่เศร้าจึงได้พูดต่ออีกว่า " คำเข้าใจว่าแม่รัก เอาอย่างนี้ก็แล้วกันนะ เราเจอกันครึ่งทาง ต่อไปนี้แม่ก็เอาใจคำน้อยลงหน่อย ส่วนตัวคำเองก็ยอมให้แม่เอาใจบ้าง " ซึ่งในระยะแรก ๆ แม่จะปรับตัวไม่ค่อยได้

เพราะความเคยชิน แต่เมื่อให้เวลา จึงทำให้แม่เข้าใจความรู้สึกมากขึ้น สังเกตได้จากเมื่อกลับบ้าน แม่จะเอาใจ
น้อยลง ทำให้ตัวเองไม่รู้สึกอึดอัดมากเหมือนเมื่อก่อน ดังนั้นการแก้ไขปัญหแบบนี้ จะทำให้ตัวเองและครอบครัว
สามารถปรับตัวเข้าหากันได้ และอยู่ร่วมกันได้อย่างสบายใจมากขึ้น

ซึ่งจากตัวอย่างต่าง ๆ ดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงการค้นหาแนวทางในการแก้ไขปัญหที่สมาชิกได้รับการ
ปลูกฝังจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมฟื้นฟูต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และมีประโยชน์

● การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบการกระทำ และพฤติกรรมต่าง ๆ จากกิจกรรมฟื้นฟู

ในส่วนของความรับผิดชอบการกระทำ และพฤติกรรมต่าง ๆ ของสมาชิกนั้น สมาชิกส่วนใหญ่ล้วนมี
ความคิดเห็นที่ตรงกันว่า... เมื่อตนเองได้มาอยู่ในบ้านพิชิตใจแห่งนี้ ได้มาเรียนรู้การดำเนินชีวิตแบบใหม่ ที่เป็น
ลักษณะชุมชนป่าบัว ส่งผลให้แต่ละคนมีชีวิต และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งยังเป็นคนใหม่ที่สังคมยอมรับ
ดังนั้น จากการทำที่สมาชิกได้เรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ โดยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมฟื้นฟูแล้ว จึงต้องการที่จะนำ
ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้มา ไปใช้ในชีวิตประจำวันให้ได้มากที่สุด ทั้งนี้สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนอีกสิ่งหนึ่ง
ก็คือ เรื่องความรับผิดชอบต่อ โดยสมาชิกส่วนใหญ่ระบุว่า... ในช่วงชีวิตที่ตนเองได้ใช้ยาเสพติด หรือเป็นคน
ติดยานั้น จะไม่มีความรับผิดชอบต่ออย่างใดแทบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัว เรื่องการเรียน การทำงาน
รวมทั้งการกระทำต่อคนรอบข้าง และถึงแม้ว่าตัวเองจะทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือกระทำผิด ก็จะไม่ยอมรับ แต่
จะปิดบังความผิดนั้นๆ และเมื่อได้มารับการบำบัดฟื้นฟูแล้ว สมาชิกทุกคนจะถูกสอนให้มีความรับผิดชอบต่อใน
ทุก ๆ ด้าน ทั้งความรับผิดชอบต่อตนเองในการดำเนินชีวิตประจำวัน รับผิดชอบต่อหน้าที่การทำงานที่ได้รับ
มอบหมายไว้ รับผิดชอบต่อบ้านๆ และทรัพย์สินส่วนตัวส่วนรวม ตลอดจนรับผิดชอบต่อเพื่อน ๆ สมาชิกด้วยกัน
ซึ่งสมาชิกได้อธิบายเรื่องการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อ โดยแบ่งออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

การรับผิดชอบต่อตนเอง

สำหรับความรับผิดชอบต่อตนเองนั้น สมาชิกได้อธิบายว่า... ทุกคนจะรับผิดชอบต่อตนเองโดยเริ่มตั้งแต่การ
ปฏิบัติภารกิจในแต่ละวัน ตั้งแต่ตื่นจนกระทั่งเข้านอน สมาชิกจะต้องดูแลทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับตัวเอง ไม่ว่าจะ
จะเป็นเรื่องส่วนตัว เช่น การตื่นนอน ล้างหน้า แปรงฟัน อาบน้ำ ซักผ้า จัดเก็บรักษาเครื่องใช้ต่าง ๆ ฯลฯ
ซึ่งสมาชิกได้กล่าวว่า... ในช่วงชีวิตที่ติดยาเสพติดนั้นจะไม่รับผิดชอบต่อตนเองแต่อย่างใด แม้กระทั่งหน้าตาที่ไม่ล้าง
ผมก็ไม่หวี ฟันก็ไม่แปรง รู้เพียงอย่างเดียวว่าเมื่อตื่นนอนแล้ว จะต้องรีบออกไปหายามาเสพ แต่ในขณะนี้
สมาชิกรู้จักดูแล จัดการกับตัวเองให้เรียบร้อย ดูแลตัวเองมากขึ้น

นอกจากนี้ในส่วนของข้อบกพร่องของแต่ละคน จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ตัวอย่างเช่น สมาชิกคนหนึ่งมีนิสัยขี้ลืม และมักจะวางสิ่งของทิ้งไว้ตามที่ต่าง ๆ หลังจากนั้นจึงเกิดการปรับปรุงตัวเองไม่ให้ลืมอีก โดยใช้วิธีการถือของไว้กับตัวเองตลอดเวลา หรือถ้าจะวางสิ่งของจะต้องเตือนตัวเองให้ตรวจดูว่า.. ลืมของไว้หรือไม่ ในทุกครั้งก่อนที่จะเดินออกไป ทั้งนี้สมาชิกได้ระบุว่า... ช่วงแรกๆ อาจจะทำให้เพื่อนช่วยกระตุ้นเตือนบ้าง แต่ไม่ควรจะบ่อยนัก เพราะการที่จะต้องให้ใครมาตักเตือนเป็นเรื่องที่น่าอาย และถือว่าเป็นข้อผิดพลาดของตัวเอง

นอกจากนี้สมาชิกจะต้องรับผิดชอบในการทำหน้าที่ตามแผนที่ได้วางไว้ให้มากที่สุด ซึ่งสมาชิกที่อยู่ในระยะเฟส 3 จะต้องมีการวางแผนให้กับตัวเองในแต่ละวัน แต่ละสัปดาห์ว่าต้องทำตามแผนอย่างไรบ้าง และเมื่อได้กำหนดแผนขึ้นมาก็ควรจะรับผิดชอบต่อตัวเองโดยการปฏิบัติให้ได้ตามแผนนั้น ๆ มากที่สุด เพื่อฝึกฝนการควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบ แนวทางที่ดีต่อไป รวมทั้งในเวลาที่สมาชิกออกไปฝึกการทำงานที่ศูนย์ ฯ ราชดำริ หรือการลากลับบ้านไปอยู่กับครอบครัว ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ฯ ไม่สามารถจะติดตามไปดูแล ตรวจสอบพฤติกรรม การกระทำของสมาชิกได้ เพราะฉะนั้นสมาชิกจะต้องฝึกที่จะรับผิดชอบต่อตัวเองให้ได้ ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งจัดได้ว่าเป็นสิ่งที่จะสามารถวัดความคิด จิตใจ และการกระทำของสมาชิกได้ดี ถ้าใครสามารถรับผิดชอบต่อตัวเอง ก็จะมีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น โดยสมาชิกคนหนึ่งได้กล่าวว่า.... ในช่วงการเดินทางออกไปฝึกงานที่ศูนย์ ฯ ราชดำรินั้น จะมีสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ช่วยวนใจได้มาก เช่น ได้เจอกับผู้คนมากมาย ได้พบกับผู้หญิง อยากจะเข้าไปขอเบอร์โทรศัพท์ แต่ทั้งนี้จะต้องฝึกการหักห้ามใจตัวเองไว้ เมื่อเห็นคนอื่นมีรถ มีโทรศัพท์มือถือ ก็อยากมีบ้าง เจอขนมก็อยากจะทำซื้อ อยากจะกิน แต่ก็ต้องอดทนและคิดว้ายังไม่ถึงเวลา ในช่วงนี้จะต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ดีขึ้น ต้องควบคุมตัวเองให้ได้ แต่ละวันนั้นได้เงินออกไปทำงานวันละ 40 บาทเท่านั้น รู้สึกว่าน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับเมื่อก่อนที่เคยมี แต่ 40 บาทที่มืออยู่นี้ ก็สามารถเหลือกลับมาได้อีก เพราะตัวเองจะรับผิดชอบต่อแผนการใช้เงิน ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย ใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นเท่านั้น

และจากการสนทนากลุ่ม สมาชิกส่วนใหญ่ ระบุว่า... ตนเองสามารถรับผิดชอบต่อตัวเองได้ค่อนข้างดี เมื่อเปรียบเทียบกับในอดีต และคิดว่าตัวเองได้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นจากเดิมเป็นอย่างมาก ซึ่งนับว่าเป็นผลดีที่ได้รับจากการบำบัดฟื้นฟูอย่างเต็มที่

การรับผิดชอบต่อการทำงาน หรือที่มงาน

การรับผิดชอบต่อการทำงาน หรือที่มงานต่าง ๆ เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่สมาชิกส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ และรู้สึกภูมิใจที่ได้กระทำ โดยสมาชิกระบุว่า.... เมื่อตนเองได้รับหน้าที่ในการทำงานใดๆ ก็รับผิดชอบต่อการทำงานนั้นอย่างดีที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าได้เห็นผลงานจากการทำงาน จะรู้สึกภูมิใจ และมีกำลังใจที่จะทำงานนั้นให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ ต่อไป ตัวอย่างเช่น สมาชิกที่มงานแกะชดร จะมีหน้าที่ในการปลูกต้นไม้ ดูแลพืชพรรณต่าง ๆ

รดน้ำ พรวนดิน สมาชิกจะมีความตั้งใจทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย และถ้าหากต้นไม้ที่ได้ดูแลรับผิดชอบนั้น มีความเจริญเติบโต ออกดอกออกผล มีความสวยงาม สมาชิกจะรู้สึกภูมิใจว่า..ตนเองมีความสามารถที่จะทำในสิ่งดี ๆ ได้ ทำให้รู้สึกอยากที่จะพัฒนาการทำงานของตัวเองให้ดีขึ้นต่อไป นอกจากนี้ สมาชิกได้รู้ว่า... ในช่วงที่แต่ละคนได้เป็นหัวหน้าทีมงาน จะยิ่งทำให้มีความรับผิดชอบต่อการทำงานให้มากขึ้น เพื่อที่จะเป็นตัวอย่างที่ดี ให้แก่ลูกทีมได้ปฏิบัติตาม เมื่อลูกทีมมีข้อบกพร่องในการทำงานจะต้องคอยสอน แนะนำและให้กำลังใจ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น และในทางกลับกันหากสมาชิกในทีมงานคนใดทำผิดพลาด ก็จะได้รับผิดในการกระทำของตนเอง รวมทั้งหาแนวทางแก้ไขต่อไป **ตัวอย่างเช่น** สมาชิกในทีมงานแบกอรี่ ได้กล่าวว่า... ตนเองอาจจะทำตุ๊กก็เสียหายไปบ้างในบางครั้ง เพราะอาจจะใช้ส่วนผสมที่ไม่ถูกต้อง หรือทำผิดวิธีการ แต่เมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้น ตนเองจะต้องยอมรับผิด และจากนั้นอาจจะขอคำแนะนำจากผู้ที่มีประสบการณ์ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในวันต่อไป โดยคิดว่าทุกคนสามารถทำผิดพลาดกันได้ แต่เมื่อพลาดแล้วก็ต้องรับผิดชอบและพัฒนาให้ดีขึ้น

ความรับผิดชอบต่อบ้านพิชิตใจ

สมาชิกส่วนใหญ่ระบุว่า... การรับผิดชอบต่อบ้านพิชิตใจนั้น สามารถทำได้โดยสมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกัน เป็นการแสดงออกถึงความรับผิดชอบ ความห่วงใย เอาใจใส่บ้านร่วมกัน และที่สำคัญคือ การดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในบ้าน เช่น การดูแลเรื่องการเปิด - ปิดไฟ ก๊อกน้ำ ประตูด่านต่าง ฯลฯ สมาชิกทุกคนจะต้องช่วยกันดูแล เอาใจใส่ ถึงแม้ตัวเองไม่ใช่เป็นคนเปิด แต่หากเห็นว่ามิใคร่เปิดทิ้งไว้จะต้องจัดการปิดให้เรียบร้อย และถ้าหากมีแขกเข้ามาเยี่ยมบ้านฯ สมาชิกจะต้องช่วยกันดูแลในเรื่องการบริการน้ำดื่ม และเก็บแก้วน้ำไปล้างให้เรียบร้อยหลังจากแขกกลับ เป็นการช่วยกันดูแล

นอกจากนี้ ในกรณีที่บ้านฯ มีการจัดกิจกรรมตามเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันปีใหม่ จะมีการแสดง การเล่นดนตรี การร้องเพลง จัดโต๊ะเลี้ยงอาหาร ฯลฯ สมาชิกแต่ละคนจะต้องช่วยกัน โดยเริ่มตั้งแต่การช่วยระดมความคิด การวางแผนงานต่าง ๆ การแบ่งหน้าที่กันไปทำ และสมาชิกแต่ละคน จะต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองให้ได้ดีที่สุด

การรับผิดชอบต่อเพื่อนสมาชิก

นอกเหนือจากการรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อการทำงาน และการรับผิดชอบต่อบ้านฯ แล้ว สมาชิกยังได้รับการฝึกฝนให้มีความรับผิดชอบต่อเพื่อน ๆ สมาชิกด้วยกัน ซึ่งสมาชิกได้ระบุว่า... การรับผิดชอบต่อเพื่อนนั้นจะเป็นไปในลักษณะของการช่วยแนะนำ ตักเตือน เมื่อเห็นว่าเพื่อนสมาชิกมีข้อบกพร่อง และสมควรที่จะต้อง

ได้รับการปรับปรุงแก้ไข สมาชิกจะไม่มองข้าม หรือปล่อยปละละเลยไป ถ้าหากสมาชิกคนใดยังคงมีพฤติกรรมเดิม ๆ หรือแย่อยู่ จะต้องช่วยเหลือกัน และหากว่าไม่สามารถที่จะเข้าไปพูดคุย ตักเตือนได้ด้วยตัวเอง ก็อาจจะใช้วิธีการเขียนใบ Slip ส่งไปให้เพื่อนคนนั้น ๆ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขตัวเอง อาจจะต้องด้วยการตักเตือนจากกลุ่มด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เป็นการแสดงความห่วงใย และหวังดีต่อกัน มิใช่เจตนาจะจับผิดเพื่อนแต่อย่างใด

นอกจากนี้ สมาชิกส่วนใหญ่ยังระบุว่า..... ถ้าตนเองทำผิดในเรื่องใด ก็ยินดีที่จะยอมรับผิด และแก้ไข ถึงแม้ว่าจะเป็นเรื่องเล็กน้อย หรือเป็นสิ่งที่ตนไม่ได้เจตนาจะให้เกิดขึ้นก็ตาม โดยเฉพาะเรื่องที่จะส่งผลกระทบต่อผู้อื่น **ตัวอย่างเช่น** ถ้าสมาชิกลืมปิดไฟ หรือ ปิดน้ำในห้องน้ำ เมื่อเจ้าหน้าที่ฯ ซักถามแล้วไม่มีใครทราบ ดังนั้นทุกคนอาจจะได้รับคำสั่งห้ามใช้ห้องน้ำในวันนั้น เพราะฉะนั้นผู้ที่ทำผิดจะต้องออกมาขอรับ เพื่อรับผิดชอบการกระทำของตนเอง มิให้เพื่อน ๆ ต้องได้รับความเดือนร้อนไปด้วย และสมาชิกได้กล่าวเสริมว่า... การรับผิดชอบต่าง ๆ นั้น จะซึมซับเข้าไปโดยอัตโนมัติ ในบางครั้งที่ได้ทำผิดพลาดไป ถึงแม้ว่าจะไม่มีใครทราบ หรือไม่จำเป็นต้องบอกใครก็ตาม แต่ตัวเองก็รู้สึกอึดอัด จนในที่สุดทนไม่ไหว ก็จะสารภาพถึงการกระทำผิดด้วยตนเอง แม้ว่าอาจจะได้รับการลงโทษบ้าง แต่อย่างน้อยก็ทำให้รู้สึกสบายใจไม่ทำให้เพื่อน ๆ ต้องเดือดร้อน เพราะการกระทำของตนเอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย